

to conduct a constructive dialogue, debate, conversation, make a public speech, expressing their own views on a particular pedagogical or social problem, and so on.

Based on the results of the analysis of the curricula for the bachelor's degree in the field of knowledge 01 Education/Pedagogy in the specialty 013 "Primary Education" of several higher education institutions in Ukraine, a number of conclusions was made. Curricula do not sufficiently serve the formation of the rhetorical personality of the future primary school teacher, as this is aimed only at a limited number of subjects from the block of professional training (subjects of the student's choice).

Disciplines provided by the curriculum of the specialty "Primary Education" have an insufficient arsenal of content, forms and methods of rhetorical skills. The authors emphasize that the courses "Fundamentals of Culture and Speech Techniques", "Expressive Reading in Primary School", "Fundamentals of Communicative Activity of Future Primary School Teachers" and some others play an important role in the rhetorical training of future teachers. However, these are subjects of the student's choice. Therefore, it is necessary to rhetorize the professional training of bachelor's degree students, in particular in the compulsory subjects, as well as clarification and adjustment required courses "Fundamentals of Culture and Speech Techniques", "Ukrainian language for professional purposes", "Modern Ukrainian language with a workshop", "Children's literature and methods of teaching literary reading" and some others. It is necessary to intensify the educational and rhetorical activities of students, to expand practical training, to organize effective forms of independent work of students, etc. An important factor in the rhetorizing preparation of bachelor's degree students can be the course "Fundamentals of Rhetoric and Eloquence", the purpose of which is to form the rhetorical personality of the future primary school teacher.

Key words: rhetorizing, professional training, future primary school teacher, students, primary education.

Дата надходження статті: 14.01.2021 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, доцент Примакова В. В.

УДК 378.147

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi48.193>

Рускуліс Л. В.*

orcid.org/0000-0003-2293-5715

МОВНА ОСОБИСТІТЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ НАУКОВИХ СТУДІОВАНЬ МАРІЇ ІВАНІВНИ ПЕНТИЛЮК

У статті визначено, що особливістю неперервної мовної освіти є формування мовної особистості, що забезпечує утвердження статусу української мови як державної; з'ясовано, що для майбутніх учителів української мови – це постійна праця над словом, намагання засвоїти всі його тонкощі, досягнувши високого рівня лінгвістичної компетентності, й передати отримані знання учням; наголошено, що дослідження мовної особистості – один із векторів наукових пошуків Марії Іванівни Пентилюк; досліджено тлумачення поняття «мовна особистість» (за М. Пентилюк) як високорозвинена особистість, носій як національно-мовленнєвої, так і загальнолюдської культури, який володіє соціокультурним і мовним запасом, вільно спілкується рідною, державною та іншими мовами в полікультурному просторі, адекватно застосовує набуті полікультурні знання, мовленнєві вміння й навички. На основі аналізу праць М. Пентилюк: зацентровано увагу на проблемі престижу української мови – її авторитет у міжнаціональному та міжнародному спілкуванні; проаналізовано особливості формування національно-мовної особистості в сучасному освітньому просторі як

*© Рускуліс Л. В.

носія національного способу мислення, національної свідомості та самосвідомості, національного характеру й менталітету, національно-культурної мотивації; обґрунтовано, що формування людини відбувається тоді, коли освіта рідною мовою здатна забезпечити високий рівень розвитку комунікативної компетентності; розглянуто складники комунікативної компетентності (мовна, мовленнєва, предметна, прагматична); простудійовано поняття «культуromовна особистість» та її критерії; висвітлено етапи формування культуromовної особистості; схарактеризовано творчі вміння, що спрямовані на сприймання, відтворення й створення висловлювань в усному й писемному мовленні; з'ясовано психологічні передумови засвоєння комунікативних умінь і навичок.

Ключові слова: мовна особистість, національно-мовна особистість, комунікативна компетентність, престиж мови, мовна, мовленнєва, предметна, прагматична компетентності, творчі вміння, комунікативні вміння й навички.

Постановка проблеми. В основі неперервної мовної освіти – формування мовної особистості, що забезпечує утвердження статусу української мови як державної, розвитку українськомовного середовища, а звідси й плекання українськомовної стійкості, прагнення до оволодіння материнською мовою, відродження національних традицій, виокреслення еталонів висококультурного інтелігентного спілкування. У швидкозмінному суспільстві сучасна молода людина знаходиться в пошуку інноваційних мовних знань, відчуваючи потребу самовдосконалюватися, відчувати себе конкурентоспроможною й затребуваною. Для майбутніх учителів української мови – це постійна праця над словом, намагання засвоїти всі його тонкощі, досягнувши високого рівня лінгвістичної компетентності, й передати отримані знання учням, тобто передусім сформуватися як досконала мовна особистість – «освічена особистість, яка має ґрунтовні знання з мовознавчих дисциплін, досконало володіє нормативним мовленням, виявляючи лінгвокреативність, глибоко поважає українську мову й має переконливо сформовану українськомовну стійкість, національну мовну свідомість і гідність» [9, с. 153].

Аналіз досліджень. Проблема дослідження мовної особистості в лінгвістиці (Ф. Бацевич, Й. Вайсгербер, В. Карасик, Ю. Караулов, В. Маслова, Л. Мацько, О. Селіванова, Л. Струганець та ін.) й лінгводидактиці (А. Богуш, Є. Голобородько, Н. Голуб, Ж. Горіна, О. Горошкіна, С. Єрмоленко, Н. Дика, В. Завгороднова, К. Климова, А. Нікітіна, М. Пентиліук, І. Рубан, О. Семенов, Т. Симоненко, О. Трифонова, Г. Шелехова та ін.) окреслена всебічно й визначена чітко. Учені схарактеризували теоретико-методологічні засади мовної особистості, аспекти формування й розвитку її. Зазначимо, що поняття «мовна особистість» увійшло в наукові парадигми як мовознавства, так і філософії, психології, педагогіки, соціології, культурології тощо, підкресливши на неповторності й винятковості людини, розвиток якої поза мовою неможливий.

Мета статті: проаналізувати науковий доробок М. Пентиліук із проблем дослідження мовної особистості в сучасній українській лінгводидактиці, схарактеризувати поняття «комунікативна компетентність» та його складники, етапи становлення культуromовної особистості.

Виклад основного матеріалу. З'ясовуючи стан розвитку сучасної української лінгводидактики, С. Омельчук наголошує, що важливе значення в цьому процесі мають наукові праці М. Пентиліук – знаної науковці, доктора педагогічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, відмінника освіти України, професора Херсонського державного університету, яка є автором концепцій, навчальних програм, підручників та посібників для закладів освіти [1, с. 25]. Поклик власної душі привів Марію Іванівну в науку, де вона репрезентує неординарність тлумачень наукових фактів, заглиблюючись у відомі істини й пропонуючи їхніх аналіз поціновувачам українського слова на якісно новому рівні в контексті інноваційних бачень [6, с. 4]. Сьогодні

М. Пентиліюк належить до когорти тих науковців, які активно розвивають філософію освіти, створюють власні наукові школи, готують молодих науковців із методики української мови.

Однією із домінантних, як демонструють проведені дослідження, у розвідках Марії Іванівни є проблема формування мовної особистості, оскільки «зростає роль формування особистості, що вміє здобувати інформацію з різних джерел, засвоювати, поновлювати й оцінювати її, застосовувати способи пізнавальної і творчої діяльності [3, с. 58]. Під поняттям «мовна особистість» М. Пентиліюк розуміє «високорозвинену особистість, носія як національно-мовленнєвої, так і загальнолюдської культури, який володіє соціокультурним і мовним запасом, вільно спілкується рідною, державною та іншими мовами в полікультурному просторі, адекватно застосовує набуті полікультурні знання, мовленнєві вміння і навички» [4, с. 294]; людину, «яка любить, знає і береже рідну мову, з повагою ставиться до неї як до мови нашої держави, володіє її виражальними засобами, користується нею в своїй професійній діяльності і в повсякденному мовленні» [5, с. 17]. Лінгводидактия підкреслює, що сучасне розуміння поняття «мовна особистість» ґрунтується на суб'єктно-суб'єктних стосунках учасників освітнього процесу, а, отже, учень – це суб'єкт цього процесу, який «бере активну участь у ньому, розвиває своє мислення й мовлення, засвоюючи мову й користуючись нею, опановуючи всі види мовленнєвої діяльності» [2]. Повністю погоджуємося з такими твердженнями М. Пентиліюк, адже наразі назріла гостра потреба формувати нову генерацію українців, які будуть здатні плідно працювати й функціювати в інноваційних викликах суспільства, в умовах глобалізації мовознавчої інформації.

У проспекції з'ясування концептуальних засад сучасної української лінгводидактики науковця визначає, що навчання мови спрямоване на формування мовної особистості, яке здійснюється під час оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання й письмо), а засобом формування мовної особистості в усіх закладах освіти є українська мова як рідна й державна [5, с. 17]. М. Пентиліюк переконливо доводить, що піднесення статусу української мови, глибокі знання її, поширення й запровадження в усі галузі суспільного життя, досягнення високого культурного рівня використання її в усіх сферах мають визначальну роль у створенні мовної захищеності держави, сприяють процесу мовного самоствердження нації. Отже, вчителі-словесники покликані навчити учня вільно володіти мовою, продемонструвати її неповторну красу й невичерпні можливості, виховувати любов і повагу до неї як до державного атрибуту, складника національної ідентичності й символу відродження нації.

Прикметним в дослідженнях Марії Іванівни є акцентування на проблемі престижу мови – «її авторитет у міжнаціональному та міжнародному спілкуванні», що залежить від суспільних функцій мови, кількості людей, що нею користуються, від інформації, що вона фіксує тощо, й сприяє державності й патріотичному ставленні її носіїв [7, с. 36].

Наголошуючи на порушеній проблемі, науковця обґрунтовує поняття «національно-мовна особистість» – носій національного способу мислення, національної свідомості та самосвідомості, національного характеру й менталітету, національно-культурної мотивації. Слушним, уважаємо, є теза про те, що «становлення й формування такої особистості ґрунтується на оволодінні лінгвістичними знаннями, завдяки осягненню засобів рідної мови й високим рівнем комунікативних умінь і навичок» [4]. Цьому, на думку дослідниці, сприятиме добір відповідного навчального українськомовного контенту, який охопить завдання на аналіз концептів української культури, слів-символів, зразків яскравого слова українських письменників тощо. Такі міркування Марії Іванівни переконують, що сучасні українці зобов'язані підтримувати престиж української мови в різноманітних ситуаціях, у політичній, культурній, приватній та інших сферах. Плекання української мови уможливить виробити власний

стиль мовленнєвої поведінки, вдосконалити навички грамотного спілкування, зміцнити мовну стабільність, що стає квінтесенцією розвитку індивіда як національно свідомої мовної особистості.

Праці Марії Іванівни пронизані ідеєю, що розвиток мовної особистості відбувається в процесі спілкування, що потребує глибоких знань мови й умінь правильного використання їх. Формування людини високоосвіченої відбувається тоді, коли освіта рідною мовою здатна забезпечити високий рівень розвитку комунікативної компетентності як здатності «користуватися мовою залежно від ситуації, особлива якість мовленнєвої особистості, набута в процесі спілкування або спеціально організованого навчання» [10].

Науковиця до її складників уналежнює:

– *мовну* – глибоке знання одиниць мови (відомості про мову, її граматичну структуру й словниковий склад, історію й закони розвитку її; уявлення про роль мови в ментальності українського народу, розвитку інтелекту людини) й уміле поєднання їх;

– *мовленнєву*, що спирається на мовну й має на меті застосування знань мови на практиці (уміння вести діалог, сприймати й будувати усні й писемні монологічні та діалогічні висловлювання різних типів, стилів і жанрів), уміле користування мовними одиницями в усному й писемному мовленні в різноманітних життєвих ситуаціях залежно від мети висловлювань і сфери суспільного життя;

– *предметну* – вміння відтворювати МКС, ґрунтуючись на активному володінні тезаурусом української мови;

– *прагматичну* як здатність здійснювати МД, що зумовлена комунікативною метою, вимоги до вибору необхідних форм, типів мовлення, урахування функційно-стилістичних різновидів мовлення [там само].

Складники комунікативної компетентності забезпечують досягнення мови й розвиток мовлення фахівця відповідно до ситуації мовлення, а в комплексі з іншими компетентностями – вміння досконало відстоювати професійні позиції, що складає підґрунтя самореалізації й подальшого самовдосконалення. Таке бачення компонентів сутності комунікативної компетентності переконує, що для становлення повноцінної мовної особистості магістральними є лінгвістичні, філософські, психологічні й психолінгвістичні, соціально-культурно-національні складники процесу навчання, що знаходяться в постійному взаємозв'язку.

Безсумнівним є той факт, що врахування складників комунікативної компетентності уможливорює розвиток неповторної особистості вчителя-філолога, який налаштований на власне інтелектуальне зростання й творчість, поважає мову, має ґрунтовні лінгвістичні знання, розвинуте мовне чуття й естетичний смак, уміє спілкуватися відповідно до норм сучасної української літературної мови, сприймає національний компонент у засвоєння української мови невіддільною частиною власного існування, світобачення й світовідтворення. Отже, майбутній учитель української мови повинен зайняти достойне місце в соціумі як приклад досконалої культуромовної особистості, яку характеризує низка критеріїв (правильність, нормативність, чистота, точність, логічність, багатство й різноманітність, доречність, естетичність). Як уважає М. Пентилюк, учителі української мови зобов'язані оволодіти всіма критеріями, що визначить сформованість їх лінгвістичної компетентності й удосконалить навички спілкування.

Формування культуромовної особистості, за Марією Іванівною, проходить такі етапи: етап *допрофесійної підготовки* (старша школа) й етап *професійної підготовки* «на освітньо-кваліфікаційному рівні «бакалавр»), коли забезпечено високопрофесійне володіння сучасною українською літературною мовою, усвідомлено закономірності розвитку мовознавства, студенти оволодівають функціями педагогічного спілкування в процесі засвоєння мовознавчих дисциплін на основі інноваційних методів наукового дослідження з урахуванням інформаційно-комунікаційних технологій [4, с. 296].

Одним з аспектів розвитку творчої мовної особистості є формування творчих умінь, що спрямовані на сприймання, відтворення й створення висловлювань в усному й писемному мовленні. До таких умінь М. Пентиліук уналежнює:

- вести діалог, дотримуючись вимог мовного етикету в різних життєвих ситуаціях (у дружньому колі, в аудиторії, класі, на перерві, в розмові з батьками, в ситуації безпосереднього спілкування на зборах, виробничих засіданнях, ділових зустрічах, розмовах телефоном тощо);

- створювати усні монологічні висловлювання (вести урок), реалізувати різні форми позааудиторної роботи, висловлювати своє ставлення до обговорюваного питання, давати певні роз'яснення з фаху тощо;

- адекватно сприймати на слух діалог і монолог, що передбачає зосередження уваги на осмисленні висловлювання (теми, факти, докази головного й другорядного, логіка викладу), використання різних прийомів фіксації почутого (запис ключових слів, плану висловлювання, статистичних даних) залежно від комунікативного завдання (участь у дискусії, передавання інформації іншому, використання її у своїй роботі);

- створювати письмові тексти різних стилів, типів і жанрів;

- користуватися різними видами читання [8].

Науковиця наголошує в їх основі – організація процесу спілкування й керування ним, налагодження тісного контакту зі співрозмовником, постійний контроль як власного мовлення, так і мовлення співбесідника; формування умінь і навичок обмінюватися отриманою інформацією, вибрати відповідно до ситуації стиль і тон спілкування тощо.

Марія Іванівна у розвідках неодноразово підкреслює, що розвиток комунікативних умінь – процес тривалий, а його базисом є психічні процеси людини – сприймання, мислення, мовлення, пам'ять, увага, а також здібності. Лінгводидактика з'ясовує психологічні передумови засвоєння комунікативних умінь і навичок, до яких належать:

1. Позитивне ставлення студентів до процесу навчання (інтерес до предмета, підтримується стала увага, не порушується темп навчальної роботи).

2. Процеси безпосереднього чуттєвого ознайомлення з матеріалом (у мові – це словесна і схематична наочність).

3. Процес мислення (активізація конкретного й абстрактного, понятійного й художнього мислення, сприйняття, осмислення й розуміння матеріалу).

4. Запам'ятовування й збереження здобутої інформації, здатність до її відтворення з виявленням індивідуальних мовленнєвих здібностей [5].

Для їх постійного розвитку й досягнення очікуваного результату необхідно правильно організувати освітній процес, урахувати традиційні та інноваційні підходи до навчання мови, загальнодидактичні й часткові методи, прийоми, забезпечити активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Висновки. Глибокий аналіз низки наукових студійовань М. Пентиліук переконує на важливості проблеми формування такої мовної особистості, яка спроможна реалізувати себе в комунікативній діяльності, має глибокі лінгвістичні знання, має витончене чуття мови, усвідомлює себе носієм українського етнокультурного коду. Проведені розвідки не вичерпують усієї багатогранності пошуків М. Пентиліук, а лише відкривають перспективи для подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців: монографія. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
2. Пентиліук М. І. Мовна особистість учня в перспекції мовленнєвого спілкування. URL: <http://academy.ks.ua/wp-content/uploads/2014/05/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA-%E2%84%9618.pdf#page=53>

3. Пентиліюк М. І. Формування мовної особистості учня – важлива проблема сучасної лінгводидактики. *Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики*: зб. статей. Київ: Ленвіт, 2011. 256 с.
4. Пентиліюк М. Мовна особистість майбутнього вчителя-словесника в контексті професійної підготовки. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2014. Ч. 2. С. 290–297.
5. Пентиліюк М. Розвиток української лінгводидактики в контексті Державного стандарту базової і повної освіти в Україні. *Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики*: зб. статей. Київ: Ленвіт, 2011. 256 с.
6. Пентиліюк Марія Іванівна. Бібліографія до 70-річчя. Херсон: ХДУ, 2006. 66 с.
7. Пентиліюк М. І. Генетичні і функціональні особливості української мови. *Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики*: зб. статей. Київ: Ленвіт, 2011. 256 с.
8. Пентиліюк М. І. Наукові засади формування професійного мовлення студентів-філологів. *Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики*: зб. статей. Київ: Ленвіт, 2011. 256 с.
9. Рускуліс Л. Методична система формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів української мови у процесі вивчення мовознавчих дисциплін: монографія / за заг. ред. М. Пентиліюк. Миколаїв: ФОП Швець В. М., 2018. 420 с.
10. Словник-довідник з української лінгводидактики: навч. посіб. / кол. авторів за ред. М. І. Пентиліюк. Київ: Ленвіт, 2015. 320 с.

References:

1. Omelchuk, S. (2019). *Suchasna ukrainska lnhvodydaktyka: normy v terminologii i movna praktyka fakhiotsiv* [Modern Ukrainian linguodidactics: norms in terminology and specialists' language practice]. Kyiv: Vydavnychi dim «Kyievo-Mohylianska akademiia» [in Ukrainian].
2. Pentyliuk, M. I. (2007). *Movna osobystist uchnia v prospektsii movlennievoho spilkuvannia* [The linguistic personality of the student in the prospect of speech communication]. Retrieved from <http://academy.ks.ua/wp-content/uploads/2014/05/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA-%E2%84%9618.pdf#page=53> [in Ukrainian].
3. Pentyliuk, M. I. (2011). *Formuvannia movnoi osobystosti uchnia – vazhlyva problema suchasnoi lnhvodydaktyky* [The formation of the student's language personality is an important problem of modern linguodidactics]. *Aktualni problemy suchasnoi lnhvodydaktyky*, 256 [in Ukrainian].
4. Pentyliuk, M. I. (2014). *Movna osobystist maibutnoho vchytelia-slovesnyka v konteksti profesiinoy pidhotovky* [Linguistic personality of the future teacher-philologist in the context of professional training]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*, 2, 290–297 [in Ukrainian].
5. Pentyliuk, M. I. (2011). *Rozvytok ukrainskoi lnhvodydaktyky v kontekstiv Derzhavnoho standartu bazovoi i povnoi osvity v Ukraini* [Development of Ukrainian linguodidactics in the context of the State standard of basic and complete education in Ukraine]. *Aktualni problemy suchasnoi lnhvodydaktyky*, 256 [in Ukrainian].
6. Pentyliuk Mariia Ivanivna. *Bibliohrafiia do 70-richchia* [Pentyliuk Mariia Ivanivna. Bibliography to the 70th anniversary]. (2006). Kherson: KhDU [in Ukrainian].
7. Pentyliuk, M. I. (2011). *Henetychni i funktsionalni osoblyvosti ukrainskoi movy* [Genetic and functional features of the Ukrainian language]. *Aktualni problemy suchasnoi lnhvodydaktyky*, 256 [in Ukrainian].
8. Pentyliuk, M. I. (2011). *Naukovi zasady formuvannia profesiinoho movlennia studentiv-filolohiv* [Scientific principles of formation of professional speech of students-philologists]. *Aktualni problemy suchasnoi lnhvodydaktyky*, 256 [in Ukrainian].
9. Ruskulis, L. (2018). *Metodychna systema formuvannia lnhvistychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv ukrainskoi movy u protsesi vyvchennia movoznavchykh dystsyplin* [Methodical system of formation of linguistic competence of future teachers of the Ukrainian language in the process of studying linguistic disciplines]. Mykolaiv: FOP V. M. Shvets [in Ukrainian].
10. Pentyliuk, M. I. (2015). *Slovyk-dovidnyk z ukrainskoi lnhvodydakty* [Dictionary-reference book on Ukrainian linguodidactics]. Kyiv: Lenvit [in Ukrainian].

Ruskulis L. V.,

orcid.org/0000-0003-2293-5715

**LINGUISTIC PERSONALITY THROUGH THE PRISM OF SCIENTIFIC STUDIES
OF MARIIA IVANIVNA PENTYLIUK**

The article defines that the feature of continuous language education is the formation of linguistic personality that ensures the establishment of the status of the Ukrainian language as the state language. It is found out that professional activities of future teachers of the Ukrainian language is a constant work on the word, an attempt to learn all its subtleties, reaching a high level of linguistic competence, and transfer the acquired knowledge to students. It is emphasised that the study of linguistic personality is one of the vectors of scientific research of Mariia Ivanivna Pentyliuk. The interpretation of the concept of "linguistic personality" (according to M. Pentyliuk) has been analysed as a highly developed personality, a bearer of both national speech and universal culture, who has socio-cultural and linguistic stock, communicates fluently in native, state and other languages in a multicultural space, adequately uses acquired multicultural knowledge and speech skills.

Based on the analysis of M. Pentyliuk's works, the attention is focused on the problem of the prestige of the Ukrainian language, its authority in international and multinational communication. The peculiarities of the formation of the national and linguistic personality in the modern educational space as the bearer of the national way of thinking, national consciousness and self-consciousness, national character and mentality, national-cultural motivation have been analysed. It is substantiated that the formation of a person occurs when education in the native language is able to provide a high level of development of communicative competence. The components of communicative competence (linguistic, speech, subject, pragmatic) have been considered. The concept of "cultural-speaking personality" and its criteria have been studied. The stages of formation of cultural-speaking personality have been highlighted. Creative skills aimed at perception, reproduction and creation of utterances in oral and written speech have been characterised. The psychological prerequisites for the acquisition of communication skills and abilities have been clarified.

Key words: linguistic personality; national and linguistic personality; linguistic competence; prestige of a language; linguistic, speech, subject, pragmatic competence; creative skills; communication skills and abilities.

Дата надходження статті: 11.01.2021 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Ситченко А. А.

УДК 378.046-021.68:004

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi48.213>

Чумак Л. В.*,

orcid.org/0000-0002-0010-1093

**МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ
В ЗАКЛАДАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА НАУКОВІ ПІДХОДИ**

У статті представлено певні позиції діджиталізації в закладах післядипломної педагогічної освіти. Мету її ми вбачаємо у висвітленні таких методологічних аспектів цифрової трансформації в означених закладах, як закономірності та наукові підходи. Завданнями нашої наукової розвідки є визначення: закономірностей цифровізації закладів післядипломної педагогічної освіти; характерної риси дидактичної системи забезпечення пізнавальної діяльності в сучасному освітньому процесі; сутності наукових підходів щодо цифрової дидактики; змісту базисних положень щодо векторів підготовки викладачів-

*© Чумак Л. В.